

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Deo, Angelis Et Actibus Humanis

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Punctum Difficultatis 1. Demonstreturñè intentum per Complementum
universi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82949](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82949)

DIFFICULTAS I.

An incorporeitas Angelorum demonstrata sit?

Procedit titulus non de Demonstratione Theologica, hoc est ex principiis Fidei, nec de Morali petita ex congruentia ne universum careat tam excellenti gradu, sed procedit de Demonstratione si non Metaphysica, saltem Physica.

Punctum Difficul-

tatis I.

Demonstretur intentum per Complementum universi.

PRIMA DEMONSTRATIO desumi solet ex indigentia complementi universi. Eam proposuit magno apparatu P. Laurentius Pitaris, meorum Magistrorum Magister, & ante illum Suar. Disp. 36. Met. S. 6. Desumiturque ex Thomae pluribus locis, sed & hic quaest. 50. a. 1. in Corp. & 2. contra Gentes à cap. 46. Angeli sunt substantiae quae complent perfectionem universi creati, perfectissima etiam sunt completa, sicut & forma complet materiam, & animarum omnium ordinem, quoad perfectionem, complet anima rationalis, quae est perfectissima. Angeli autem sunt creaturae perfectissimae: Sed hoc complementum est incorporeum; Ergo & Angeli erunt incorporei. Min. prob. Complementum universi est, per quod universum maximè assimilatur suo principio producenti, quantum illi assimilari potest effectus, ab ipso productus, atqui hoc debet esse omnino incorporeum. E. Maj. prob. Quia cum universum sit productum in ordine effectus, & omnis effectus per hoc accipit complementum, quod quantum fieri potest, accedat quàm vicinissimè, & assimiletur suo principio: Omne enim agens idè agit ut assimilet sibi passum, & quò perfectius est, eò perfectius assimilatur: Hinc etiam universum, per hoc accipit complementum ultimum, per quod est maximè simile suo principio producenti, hoc est Deo. Quod autem hoc complementum debeat esse incorporeum, adeoque illud, in quo debet fieri assimilatio, ita prob. Quia tunc maxime attenditur perfecta assimilatio effectus ad causam, quando effectus quantum fieri potest accedit ad causam in eo, per quod causa producit effectum: Sicut calidum imitatur calidum in calore, & homo Filius, imitatur perfectè Patrem hominem, in esse hominis; quia sit eo per id, quo Pater constituitur, in esse hominis; unde si fortè Architectus fuerit, imitatur eundem effectus secundum id, per quod, constituit domum. Hinc nullus unquam Architectus potuit facere hominem domum,

quia nemo constituitur in esse hominis pro typo, quo tanquam virtute proxima, efficit domum: Atqui id per quod Deus hominem produxit est omnino incorporeum; Ergo id per quod universum perfectè quantum fieri potest assimilatur suo principio incorporeo, debet esse incorporeum. Min. immediata prob. Quia Deus produxit universum per intellectum & voluntatem, ergo ut universum assimiletur, quantum potest perfectè virtuti sui principii, debet intellectui & voluntati illius assimilari; sed quod est perfectum intellectuale, debet esse omnino spirituale, neque ejusmodi intellectuale, dari implicat; Ergo id per quod universum assimilatur Deo, secundum quod illud produxit, debet esse omnino incorporeum.

Subsumptum hoc, quod scilicet intellectuale debeat esse incorporeum probat ibidem, devolviturque ad hoc quod intellectuale completum non implicat; sicque id probat; Quando in aliquo genere invenitur imperfectum, oportet existere in illo genere perfectum: Cum ergo in ordine universi, reperiatur intellectus imperfectus, nimirum anima rationalis, debet etiam reperiri intellectivum perfectum, hoc est Angelus. Porro existente imperfectiori, necesse est praexistere tunc perfectum in illo genere, quando imperfectum non est via ad perfectum, ut productio partis, est via ad productionem totius: Vel quando perfectum existit in imperfectiori, tuncque praesupponitur imperfectum perfectio, ut ordo naturae ordini gratiae, quae ponitur in natura. Ceterum perfectius semper praexistit, & sic prius animatur cor, quàm pedes. Cum ergo Angeli sint digniores quàm animae, existentibus animabus, erit necesse praexistere Angelos.

RESPONDETUR. PRIMUSQUE MODUS hic potest haberi. Negando scil. Maj. Prob. ejus non ostendit de facto dari tale complementum; imò cum Deus liber fuerit in producendo, cum tanta, vel tanta perfectione mundum, non datur demonstrativa ratio, quod Deus hac sua libertate usus sit ad ponendum perfectum gradum intellectivi. Unde illud complementum poterat esse aliud, & non Angeli, complementumque illud debet stare in creaturis perfectissimis, quas Deus esse voluerit, sed non perfectissimis in ipsa rei natura. Et S. Th. ut docet Cajet. & Ferrar. ponit hanc rationem pro congruentia, ut solet in explicatione aliorum, ad fidem revocabiliū.

SECUNDUS MODUS est, qui magis petit intentum objicientis. Negando Min. cum sua probatione idque ex eo. Duplicia sunt agentia, quædam univoca, alia æquivoca: Univoca volunt sibi assimilare passum, hocque probant ibi adducta; hæc autem quæ æquivoca sunt, non debent sibi assimilare passum; sed si sint intellectualia, sunt agentia per ideam. Porro assimpi-

R. P.
MŁOD
TOWSKI
m. d. et Z.
VI

assimilatio hæc, quæ habetur ad ideam, non debet esse assimilatio in ratione entis & intellectivi, sed in ratione exprimentis hoc, quod ideatum est; & ita Architectus est causa æquivoca domus; unde & assimilatio domus non debet esse in ratione intellectivi, sed in ratione habentis talem compositionem, qualis fuit ideata. Cum ergo Deus universum hoc operatus sit tanquam causa æquivoca, similitudo etiam complementi huius universi potuisset esse non in similitudine ad intellectivum, sed in similitudine ad ideam, quam Deus liberè habuit de hoc mundo: Nunquid enim implicasset contradictionem fieri mundum sine ulla creatura intellectuali? Et sicut leo assimilatus est illi ideæ, quæ habita de illo à Deo sine assimilatione in ratione intellectivi; ita idem potuisset evenire toti universo.

TERTIUS MODUS occurrendi eidem argumento est, in quantum videtur velle demonstrare, quod omne incorporeum sit intellectivum; de quo aliàs.

QUARTUS MODUS occurrendi difficultati est. Negando quod universaliter existente imperfectiori, sit necesse existere perfectiori: Nisi utrumque ad idem necessariò ordinetur, & ita existente unâ longitudine, non est necesse existere perfectissimam longitudinem, positaque unione corruptibili inter bruta, & quæcunque viventia, non est necesse poni unionem incorruptibilem, &c. Licet positis imperfectioribus membris præsupponatur cor & cerebrum, quæ sunt quid perfectius, eo quod hæc omnia ordinentur ad idem animal: Quanquàm Recentiores dicunt simul hæc omnia poni.

QUINTUS MODUS est Retorsio. Probat enim argum. nihil, quia multum: Probat autem dari omnes possibiles rerum species quamvis sint infinitæ; id enim deposcit vis argumenti: Nam universum quæ tale non est completum saltem sine omnibus speciebus. Probat item debere dari intellectum, qui sit sibi species aliquorum objectorum, quæ enim implicantia in tali intellectu? Probare deberet dari speciem mediam inter hominem & brutum, &c. Quod si dicas cum Cajet. & Suar. cit. n. 7. quod sufficiat ad perfectionem universi nonnisi habere gradus rerum. Contra erit; Quia argumentum tuum probat dari etiam species rerum. Deinde cur hic gradus sufficienter non salvabitur in solis animabus, quæ sub formalitate spiritalis diversum gradum ingrediuntur à gradu nonnisi materialium.

Neque valet si dicas, inde inferri quod datur Angeli eo quod non debuerit tam perfectus ordo intellectivi in tam infimo statu relinqui, non inquam valet: Quia, si ly non debuit, significat non congruebat Conc. si ly non debuit significet demonstratur, vel inferitur sal-

tem per causam physicè necessariam; Nego. Ulterius non decuit universum esse sine tali complemento, concedo si ly non decuit importet congruentiam, sed nego si importet demonstrationem. Quamvis autem sit mira varietas specierum in sensitivo, non est necesse dari similem in intellectivo: Quia illa varietas nonnisi congruit, sed non adfert necessitatem, & sicut inter ipsas animas rationales non datur distinctio specifica, quamvis illa detur in sensitivo, ita poterat illa non dari distinctio, in intellectu.

Punctum Difficultatis 2.

tis 2.

Examinatur ulterius hæc ratio, & adferuntur alie.

Hunc eundem medium terminum de complemento universi proponit Esparza quest. 1. a. 17. Finis primarius rerum omnium creaturarum est laus Creatoris ex Prov. 16. v. 4. Hic autem finis haberi non potest nisi inductis in universum substantiis intellectualibus completis: Nam animæ nostræ dependentes in cognoscendo à sensibus præstantissimas veritates nonnisi ænigmaticè cognoscere possunt; quia verò laus Dei derivabilis ex creaturis commendatur necessariò perfectioni cognitionis circa ipsas, sit ut nisi dentur creaturæ purè intellectuales, non habeatur prædictus finis.

RESPONDETUR. Finem primarium esse quidem laudem Dei, sed talem qualem Deus habere voluerit, non demonstratur autem voluisse Deum laudem à putis creaturis intellectualibus petibilem.

INSTAT 1. idem. Non datis huiusmodi substantiis non posset reduci in actum secundum vis motiva, quæ inest reliquis creaturis ad cognitionem comprehensivam, tam uniuscujusque rei quam omnium collectivè: Hoc autem non possunt facere nisi Angeli, quibus non positus, ita se gessisset Deus ac pictor, qui cæcis proponeret pulcherrimas imagines.

RESPONDETUR. Animas separas cæteris paribus, h. e. si illis infundantur species vel illas sibi parent, posse comprehendere reliqua omnia. Quod adfertur de imagine, non convincit; quia imago primo per se ordinatur ut videatur, ideoque cæcis proponi non debet, primarius autem usus existentia universi non est, ut pro omni circumstantia à creatura intellectuali comprehendatur.

INSTAT 2. Inanimata ex una parte retinent, quantum est de se uniformem semper operandi modum, ex alia parte omnia existunt immediatè propter hominem, qui non est semper uni-